

KOMISIJA ZA KONTROLU DRŽAVNE POMOĆI

Broj: 01-

Podgorica, 16. jul 2015. godine

Na osnovu člana 10 stav 1, tačka 1 i člana 19 stav 3 Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list CG", br. 74/09 i 57/11) i člana 196 ZUP-a ("Službeni list RCG", br. 60/03 I 32/11) Komisija za kontrolu državne pomoći, na sjednici održanoj 16. jula 2015. godine, donijela je:

R J E Š E N J E

Prijavljena državna pomoć Ministarstva ekonomije po Programu državne pomoći malim i srednjim preduzećima iz sektora prerađivačke industrije za 2015. godinu, ocijenjena je kao usklađena sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

OBRAZLOŽENJE

Ministarstvo ekonomije je, dopisom br. 0801-1546/1 od 22. juna 2015. godine, podnijelo zahtjev za ocjenu usklađenosti Programa državne pomoći malim i srednjim preduzećima u prerađivačkoj industriji sa Zakonom o kontroli državne pomoći („Sl. list CG“, br. 74/09 i 57/11) (u daljem tekstu: Zakon), u cilju usaglašavanj sa zahtjevima međunarodnih standarda poslovanja za period 2014-2016. godine. Dopisom br. 01-44 od 07. jula 2015 godine, Komisija se obratila Ministarstvu ekonomije radi dostavljanja dodatnih informacija vezanih za pilot Program državne pomoći malim i srednjim preduzećima iz sektora prerađivačke industrije za 2015.godinu. Ministarstvo ekonomije je 9. jula 2015. godine dostavilo tražene informacije i korigovani Program (akt br. 0801-1546/2).

KORISNICI

Pravo učešća u Programu finansijske pomoći imaju registrovana mikro, mala i srednja privredna društva u skladu sa Zakonom o privrednim društvima ("Sl. list RCG", br. 06/02) i Uredbom o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći (Sl. list Crne Gore, broj: 27/10 i 34/11, 16/14.) koja posluju najmanje 2 godine, pod uslovom da:

- su 100% u privatnom vlasništvu;
- imaju sjedište na teritoriji Crne Gore;
- nijesu imala gubitke u poslovanju u posljedne dvije finansijske godine;
- redovno izvršavaju obaveze plaćanja poreza i doprinosa; i
- za iste aktivnosti nijesu koristili sredstva finansijske pomoći iz budžeta ili donatorskih programa u prethodnom periodu.

Sredstva NE mogu koristiti:

- Novoosnovana privredna društva, i
- Privredna društva u poteškoćama

Projektom nijesu obuhvaćene privredna društva koja obavljaju djelatnosti u: industriji čelika, uglja i sintetičkih vlakana, brodogradnje, proizvodnje koksa i rafiniranih naftnih proizvoda, proizvodnje duvanskih proizvoda, proizvodnje i prodaje vojne opreme ili usluga, sektoru igra na sreću, alkoholnih pića (izuzev proizvodnje vina i voćnih rakija); distribuciji lijekova; bankarstvu i osiguranju; trgovini; uslugama, građevinarstvu (u dijelu izgradnje gotovih stambeno-poslovnih jedinica); trgovini valutama i hartijama od vrijednosti. Takođe, privredna društva ne mogu koristiti sredstva projekta za učešće u projektima kojima se krše međunarodno priznata prava radnika uključujući bezbjednost na radu, pravila i procedure u Crnoj Gori; bilo koju aktivnost koja se smatra nezakonitom ili štetnom po okolinu i opasnom za ljudsko zdravlje.

PRAVNI OSNOV

- Strategija razvoja prerađivačke industrije 2014-2018 – Akcioni plan za 2015.
- Strategija razvoja malih i srednjih preduzeća 2011-2015
- Strategija podsticanja konkurentnosti na mikro nivou 2011-2015
- Strategija naučnoistraživačke djelatnosti 2008-2016 i Izmjene Strategije naučnoistraživačke djelatnosti 2012-2016

TRAJANJE DRŽAVNE POMOĆI

Period u kojem se planira dodijela državne pomoći je 2015. godina

OPIS ZAHTJEVA

U uslovima stalne potrebe za prilagođavanjem savremenim trendovima na tržištu i unaprjeđenjem konkurentske sposobnosti, mala i srednja preduzeća treba da uvode promjene u svom poslovanju. Jedan od najefikasnijih načina za uvođenje promjena jesu inovacije. Inovacije predstavljaju izazov za svaki biznis, posebno za ona preduzeća koja su izložena konkurenčiji kako na domaćim, tako i na izvoznim tržištima. Uvođenjem inovacija, mala i srednja preduzeća su u mogućnosti da mijenjaju svoje proizvode, poslovne procese, organizaciju, metode, strukturu i marketing, odnosno da ih podižu na više nivoe. Na taj način unaprjeđuju efikasnost svog poslovanja, imaju bolju osnovu za takmičenje i diferencijaciju na tržištu.

Država treba da podstiče promjene i ohrabri inovacije u malim i srednjim preduzećima, jer je očigledno da ključni faktor sposobnosti zemalja da održe privredni rast i konkurentnost leži u tome da se uvode inovacije. Sa druge strane, činjenica je da mala i srednja preduzeća mogu imati ideje, ali i ne i dovoljno sopstvenih kapaciteta da ideje pretvore u nove proizvode ili usluge. Zato su za pretvaranje ideja u inovaciju veoma često potrebne usluge „eksternog znanja”, koje preduzeća često smatraju skupim ili nedovoljno važnim za svoje poslovanje.

Program podrške uvođenju inovacija za mala i srednja preduzeća u prerađivačkoj industriji ima za cilj da omogući preduzećima da pristupe znanju i iskustvima koji su im potrebni kako bi postala inovativna i ojačala svoju konkurentnost i produktivnost. Ujedno, preduzeća se podstiču na uspostavljanje novih veza sa specijalizovanim domaćim konsultantskim firmama, naučnoistraživačkim ustanovama, centrima izvrsnosti, naučno-tehnološkim parkovima, inovaciono-preduzetničkim centrima i poslovnim inkubatorima, što treba da stimuliše transfer znanja i inovativnosti.

Stvaranje brojnih formi saradnje pri realizaciji inovativne aktivnosti postala je savremena nezaobilazna praksa naučno-tehnološkog progresa koja za posljedicu ima unaprjeđenje inteziteta inovativnosti preduzeća.

Preduzeća mogu podnijeti samo jedan zahtjev za dodjelu finansijske pomoći i to samo za jednu od ponuđenih aktivnosti. Eksterne konsultanti mogu pružiti konsultantsku uslugu najviše dva puta u okviru Javnog poziva.

CILJEVI PROGRAMA

Cilj Programa podrške unapređenja inovativnosti je poboljšanje inovativnih sposobnosti malih i srednjih preduzeća u prerađivačkoj industriji kroz podsticanje korišćenja konsultantskih usluga za unaprjeđenje inovativnosti i konkurentnosti.

Specifični ciljevi se odnose na:

- jačanje inovativnih potencijala u MSP;
- modernizaciju poslovanja;
- unaprjeđenje svijesti o značaju korišćenja konsultantskih usluga od strane MSP i izgradnji veza između MSP i pružaoca konsultantskih usluga;
- povećanje produktivnosti i konkurentnosti MSP; i
- povećanje internacionalizacije MSP.

Očekivane koristi za preduzeća odnose se na povećanu efikasnost kroz unaprjeđenje poslovnih procesa, metoda, tehnika i strategija, promjenu navika u poslovanju, unaprjeđenje kulture inoviranja i inovacionih kvalifikacija i potencijala zaposlenih, bolje informisanje u cilju donošenja odluka, povećanje tržišnog učešća i u krajnjem povećanje prodaje i prihoda.

OPRAVDANI TROŠKOVI I INTENZITET DRŽAVNE POMOĆI

Opravdani troškovi su konsultantske usluge eksternih (spoljnih) konsultanata, odnosno pristup znanju i iskustvima koji su ovim preduzećima potrebni kako bi postala inovativna i ojačala svoju konkurentnost i produktivnost. Ujedno, preduzeća se podstiču na uspostavljanje novih veza sa specijalizovanim domaćim konsultantskim firmama, naučnoistraživačkim ustanovama, centrima izvrsnosti, naučno-tehnološkim parkovima, inovaciono-preduzetničkim centrima i poslovnim inkubatorima, što treba da stimuliše transfer znanja i inovativnosti.

Ukupan Budžet opredijeljen za realizaciju pilot programa finansijske podrške malim i srednjim preduzećima u prerađivačkoj industriji je 30.000,00 eura a maksimalan iznos pomoći po preduzeću iznosi 2.500,00 eura, bez PDV-a.

Preduzeće je u obavezi da finansira troškove eksternog konsulanta za realizaciju inovativne aktivnosti u visini od 100%, i nakon završetka aktivnosti traži povraćaj u visini od maksimalno 50% opravdanih troškova, bez poreza na dodatu vrijednost (PDV). Preostalih 50 % troškova treba da bude pokriveno iz sopstvenih izvora preduzeća koje se prijavljuje za državnu pomoć.

VISINA I VRSTA DRŽAVNE POMOĆI

Za realizaciju Pilot programa državna pomoć malim i srednjim preduzećima u prerađivačkoj industriji za 2015. godinu, obezbijeden je budžet u ukupnom iznosu od 30.000,00 eura, odnosno maksimalan iznos od 2.500,00 eura po preduzeću.

Pomoć se dodjeljuje u vidu subvencija.

OCJENA POMOĆI

Komisija za kontrolu državne pomoći je ustanovila da su sredstva za finansiranje Programa aktivnosti na stimulisanju preuzetništva u 2015. godini državna pomoć, i ispunjavaju kriterijume iz člana 2 Zakona, što znači da ovaj Program predstavlja državnu pomoć, odnosno:

1. Radi se o **javnim sredstvima**, tj. preuzetnici u konkretnom slučaju prima finansijsku korist koju mu dodjeljuje država.;
2. Program **favorizuje** mala i srednja privredna društva, odnosno dostupan je jedino malim i srednjim preduzećima. Naime, korisnici učestvuju na tržištu i stavljuju se, dodijelom državne pomoći, u povoljniji položaj u odnosu na konkurenčiju ;
3. Program je **selektivan**, dodjeljivanjem subvencije određenom privrednom društvu utiče na ravnotežu na tržištu između ostalih privrednih društava i njihovih konkurenata, tj, tačno određeni privredni subjekt, dobijajući određena javna sredstva je doveden u povoljniji tržišni položaj u odnosu na konkurenčiju.
4. Program **narušava ili bi potencijalno mogao narušiti konkurenčiju** na tržištu, jer prednost dodijeljena određenom privrednom društvu poboljšava položaj na tržištu koje je otvoreno za konkurenčiju i na taj način bi istu moglo narušiti.

KUMULACIJA

Državna pomoć po ovom programu može se kumulirati za pokriće navedenih opravdanih troškova sa sredstvima drugih davalaca državne pomoći, ali sa tim da zajedno ne smiju preći maksimalnu dozvoljeni intenzitet državne pomoći, u skladu sa članom 18 Pravilnika o listi pravila državne pomoći („Sl. list CG“, br. 35/14 i 2/15), Priloga 7a.

POSTOJANJE POMOĆI

Komisija za kontrolu državne pomoći je ustanovila da su sredstva za finansiranje ovog Programa javna sredstva. Primaoci sredstava su preuzetnici, mala i srednja privredna društva, čime im se daju povlastice koje im omogućavaju konkurenčku prednost. Komisija za kontrolu državne pomoći je konstatovala da predložena državna pomoć ne znači nedozvoljeno narušavanje konkurenčije, pošto je svedena na minimum potrebnih sredstava.

ZAKONITOST POMOĆI

Ministarstvo ekonomije (davalac državne pomoći) je podnošenjem ovog Programa prije njegove realizacije ispunilo svoje obaveze iz člana 16 Zakona.

USAGLAŠENOST POMOĆI

Na osnovu gore navedenog, Komisija za kontrolu državne pomoći je zaključila da mjere sadržane u Programu povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda poslovanja za period 2014-2016. godina ispunjavaju kriterijume iz člana 18 Pravilnika o listi pravila državne pomoći („Sl. list CG“, br. 35/14 i 2/15), Priloga 7a, pa su iste saglasne sa članom 6 Zakona.

Imajući u vidu navedeno odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

PRAVNA POUKA: Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u roku od 30 dana od dana prijema rešenja.

PREDsjEDNIK KOMISIJE,
Mitar Bajčeta

Dostavljen:

- Ministarstvu ekonomije
- a/a